

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΨΑΡΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το Πρακτικό της με αριθμ **22/2017**
συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ψαρών.

ΘΕΜΑ: Καθορισμός τελών και δικαιωμάτων δημοτικού κοιμητηρίου

Αρ. Απόφασης : **102/2017**

Στα Ψαρά σήμερα την **23^η** του μήνα **Δεκεμβρίου** του έτους **2017** ημέρα της εβδομάδος **Σάββατο** και ώρα **18:00**, το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ψαρών συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού καταστήματος, ύστερα από την με αριθμό Πρωτ. **1868/18-12-2017** έγγραφη πρόσκληση της Προέδρου του, η οποία επιδόθηκε και δημοσιεύθηκε νόμιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α'87).

Διαπιστώθηκε πως υπάρχει νόμιμη απαρτία δεδομένου ότι σε σύνολο δεκατριών (13) μελών παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση οκτώ (8) και ονομαστικά οι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

- 1) Κουτσοδόντη Αγγελική
- 2) Κουτσοδόντη Καλλιόπη
- 3) Παπαμιχάλης Ιωάννης
- 4) Δημητρέλης Νικόλαος
- 5) Κούτικα Αγγελική
- 6) Κουτσοδόντη Βασιλική
- 7) Μπεναρδής Γεώργιος
- 8) Χαχούλης Φώτιος

ΑΠΟΝΤΕΣ

- 1) Βρατσάνος Μάρκος
  - 2) Μπουλαζέρη Μαργαρίτα
  - 3) Χατζησκουλίδης Χρήστος
  - 4) Βασιλική Ευαγγελία
  - 5) Βασιλικής Ιωάννης
- (Οι οποίοι δεν προσήλθαν αν και προσκλήθηκαν νόμιμα).

Ο Δήμαρχος Κωνσταντίνος Βρατσάνος προσκλήθηκε και παρίσταται στη συνεδρίαση.

Για την τήρηση των πρακτικών παραβρέθηκε η Γιάννη Αρχόντισσα, υπάλληλος του Δήμου.

Μετά τη διαπίστωση της απαρτίας η πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και έδωσε το λόγο στον κ. Δήμαρχο, ο οποίος εισηγούμενος το 4^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης έθεσε υπόψη των μελών την εισήγηση του Αυτοτελούς Τμήματος Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 παρ. 3 του Ν. 3852/2010 το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζει τους φόρους, τα δικαιώματα και τις εισφορές. Σύμφωνα επίσης με τις διατάξεις με το άρθρ. 72 παρ.1 περ. ζ του Ν.3852/10 η οικονομική επιτροπή εισηγείται προς το Δημοτικό Συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών. Η σχετική απόφαση που θα ληφθεί απαιτείται να διαβιβαστεί στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Με την υπ' αρ. 97/2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ψηφίστηκε ο Κανονισμός λειτουργίας του Κοιμητηρίου του Δήμου Ψαρών.

Η λειτουργία Κοιμητηρίου του Δήμου Ψαρών διέπεται από τις διατάξεις όπως αυτές ισχύουν:

- 1) Του Α.Ν. 445/1968, "Περί νεκροταφείων και ενταφιασμού νεκρών"
- 2) Του Α.Ν. 582/1968, "Περί δημοτικών και κοινοτικών κοιμητηρίων"
- 3) Της Υ.Α. αριθ. Α5/1210 της 19 Απρ./10 Μάιου 1978, "Περί όρων ιδρύσεως κοιμητηρίων"
- 4) Των άρθρων 966 και 970 Αστικού Κώδικα,
- 5) Του Ν. 547/1977 "Περί Διοικήσεως των μη ενοριακών ναών των κοιμητηρίων"
- 6) Του άρθρου 14 του κανονισμού 8/1979 "Περί Ιερών Ναών και Ενοριών"
- 7) Του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.
- 8) Του Οργανισμού Εσωτερική Υπηρεσίας του Δήμου
- 9) Του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων

και 10) Από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί Δημοτικών Κοιμητηρίων που δύναται να επιβάλλεται δικαίωμα χρήσης τάφου οριζόμενο με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου. Τα έσοδα που προέρχονται από τα κοιμητήρια είναι δικαιώματα ή τέλη που επιβάλλονται για την κάλυψη εν μέρει ή εν όλω των δαπανών της συντηρήσεως και γενικά της λειτουργίας τους. (άρθρο 4 παρ.2 ΑΝ 582/68).

Σύμφωνα με το **άρθρο 15 του κανονισμού λειτουργίας του Κοιμητηρίου του Δήμου Ψαρών** (η υπ' αρ. 97/2015 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου) ορίζονται τα εξής

«Για κάθε ενταφιασμό ή εκταφή απαιτείται η καταβολή από τους συγγενείς του θανόντος των επιβαλλόμενων δικαιωμάτων βάσει του παρόντος, για την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας, καθαριότητας, εξωραϊσμού κ.λπ., του δημοτικού κοιμητηρίου.

Τα τέλη και δικαιώματα χρήσης των δημοτικών νεκροταφείων ρυθμίζονται βάσει του άρθρου 19 του από 24/9-20/10/1958 Β. Δ/τος «περί Κωδικοποίησης εις ενιαίο κείμενο νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των Δήμων και Κοινοτήτων».

Για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών καταβάλλονται τα παρακάτω δικαιώματα και τέλη για την κάλυψη των αναγκών του κοιμητηρίου (δαπάνες ύδρευσης, προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος, καθαριότητας των χώρων κ.α.) :

1. Δικαίωμα ταφής
2. Δικαίωμα παράτασης ταφής
3. Δικαίωμα εκταφής
4. Δικαίωμα ετήσιας φύλαξης οστών στο οστεοφυλάκιο
5. Τέλος παραχώρησης οικογενειακού τάφου
6. Τέλος συντήρησης τάφου (οικογενειακού-απλού)

Τα παραπάνω τέλη και δικαιώματα καταβάλλονται εφ' άπαξ και πριν από κάθε σχετική πράξη (ενταφιασμός, εκταφή, παράταση ταφής, οστεοφύλαξη κ.λπ.), εκτός των ειδικών ρυθμίσεων, οι οποίες αφορούν στο δικαίωμα παραχώρησης της χρήσης χώρου για τη σύσταση οικογενειακού τάφου.

Για τους οικογενειακούς τάφους που υφίστανται μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, θα παραχωρείται ο τίτλος χρήσεως (κατά κυριότητα) του οικογενειακού χώρου ταφής και θα επιβαρύνονται μόνο με τα ετήσια τέλη συντήρησης οικογενειακού τάφου.

Το δικαίωμα συντήρησης οικογενειακών τάφων του κοιμητηρίου εισπράττεται για κάθε έτος από τους δικαιούχους οικογενειακών τάφων, σύμφωνα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για τον καθορισμό τελών και δικαιωμάτων του κοιμητηρίου.

Τα δικαιώματα παράτασης ταφής εισπράττονται αναλογικά για κάθε μήνα και για παράταση πάνω από 15 μέρες εισπράττονται δικαιώματα ενός μηνός, ενώ για κάτω από 15 μέρες δεν εισπράττονται δικαιώματα.

Για παράταση ταφής πέρα των δύο(2) ετών, (μετά τον 7^ο χρόνο) το σχετικό δικαίωμα καθορίζεται 50% επιπλέον της τιμής του ετήσιου τέλους παράτασης, όπως αυτό θα καθοριστεί με απόφαση του ΔΣ του Δήμου Ψαρών.

Τα δικαιώματα παράτασης του οστεοφυλακίου καταβάλλονται σύμφωνα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για καθορισμό των τελών και δικαιωμάτων (ετήσια καταβολή)».

Η δημοσίευση των κανονιστικών αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων επί θεμάτων επιβολής (ή αναπροσαρμογής συντελεστών) φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών διέπεται αποκλειστικά από τις διατάξεις του άρθρου 66 του Β.Δ. της 24.9/20-10-1958, όπως ισχύει, οι οποίες ως ειδικότερες κατισχύουν αυτών της παρ. 4 του άρθρου 79 ΚΔΚ (με τις οποίες ρυθμίζονται αποκλειστικά τα της δημοσίευσης των τοπικών κανονιστικών αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων). Η ανωτέρω δηλ. διάταξη του ΚΔΚ ισχύει μόνο για τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, όπως προσδιορίστηκαν ανωτέρω. (ΥΠΕΣ Εγκύκλιος αριθ. 49/62650/23-11-2006) (ΥΠΕΣ Εγκύκλιος 41/2007).

Με τη Εγκύκλιο ΥΠΕΣ αριθ. 49/62650/23-11-2006 γίνονται δεκτά τα εξής σχετικά με τη δημοσίευση των κανονιστικών αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων περί επιβολής φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών:

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 66 του Β.Δ. της 24.9/20-10-1958 ΦΕΚ (Α'171) όπως τροποποιήθηκε με τα διαλαμβανόμενα στο στοιχ. β) της παρ. 1 του άρθρου 8, σε συνδυασμό με τα οριζόμενα της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 3469/2006 (ΦΕΚ Α' 131), οι αποφάσεις των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων περί επιβολής φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, εφ' όσον δεν ρυθμίζεται διαφορετικά ο τρόπος δημοσίευσης τους δημοσιεύονται εντός πέντε ημερών από την ημέρα που λαμβάνονται. Ειδικότερα, τοιχοκολλώνται σε ειδικό πίνακα του Δημοτικού ή Κοινοτικού καταστήματος που είναι προορισμένος για τον σκοπό αυτό. Η τοιχοκόλληση βεβαιώνεται με τη σύνταξη αποδεικτικού ενώπιον δύο μαρτύρων. Περίληψη των πράξεων αυτών δημοσιεύεται σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα, αν εκδίδεται, άλλως σε εφημερίδα που εκδίδεται στην ευρύτερη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ή περιφέρεια και περιλαμβάνει τα κύρια και ουσιώδη στοιχεία της κανονιστικής πράξης.

Από το συνδυασμό των προεκτεθέντων διατάξεων προκύπτει ότι η δημοσίευση των κανονιστικών αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων επί θεμάτων επιβολής (για την ταυτότητα του λόγου και επί θεμάτων αναπροσαρμογής) συντελεστών φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών διέπεται αποκλειστικά από τις διατάξεις του άρθρου 66 του Β.Δ. της 24.9/20-10-1958 όπως ισχύει, οι οποίες ως ειδικές δεν καταργήθηκαν από τις μεταγενέστερες διατάξεις του ΠΔ 410/95 (άρθρου 96 παρ. 6) (ήδη άρθρου 79 του Ν. 3463/06), με τις οποίες ρυθμίζονται γενικώς τα σχετικά με τη δημοσίευση των λοιπών κανονιστικών αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων (ΣτΕ 3273/2004).

Κατά την αληθή δε έννοια των διατάξεων του άρθρου 66 του Β.Δ. της 24.9/20-10-1958, όπως ισχύει, για να αποκτήσουν νόμιμη υπόσταση οι εν λόγω κανονιστικές αποφάσεις απαιτείται δημοσίευση τους, συντελούμενη με την τοιχοκόλληση ολόκληρου του κειμένου τους στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα παρουσία δύο μαρτύρων, οι οποίοι συνυπογράφουν το αποδεικτικό δημοσίευσεως. **Επιβάλλεται δηλαδή σωρευτικά ως συστατικός τύπος, με την τήρηση του οποίου ολοκληρώνεται η διαδικασία έκδοσης των οριζόμενων από το ανωτέρω άρθρο πράξεων, αφενός η κατά πλήρες κείμενο δημοσίευση τους και αφετέρου η παρουσία δύο μαρτύρων κατά την ανάρτηση τους σε εμφανές σημείο της οικείας υπηρεσίας. Με τη δημοσίευση τους οι διοικητικές αυτές πράξεις καθίστανται άμεσα προσιτές στους πολίτες, με συνέπεια τη δημιουργία τεκμηρίου γνώσης τους και τη δυνατότητα ελέγχου της νομιμότητας τους από το ΣτΕ και τα άλλα δικαστήρια.**

Εξάλλου, η περαιτέρω προβλεπόμενη στη διάταξη του άρθρου 66 του ΒΔ της 24.9/20-10-1958, όπως ισχύει, δημοσίευση περιλήψεως των αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και σε μία από τις ημερήσιες ή εβδομαδιαίες εφημερίδες που εκδίδονται στον οικείο δήμο, αποβλέπει κατά τα νομολογηθέντα του ΣτΕ απλώς στην περαιτέρω γνωστοποίηση των εν λόγω αποφάσεων στο κοινό και συνεπώς εφόσον έχει γίνει νόμιμη, σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί, δημοσίευση, η παράλειψη της τελευταίας αυτής διατυπώσεως δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων αυτών (ΣτΕ 1715/2005, 856/2005, 535/2005, 393/2005).

Συναφώς, από τα παραπάνω παρέπεται ότι μετά την ως άνω δημοσίευση των κανονιστικών αποφάσεων συνάγεται αμάχητο τεκμήριο γνώσεως του περιεχομένου τους από τον ενδιαφερόμενο, συνεπώς από το χρονικό αυτό σημείο και ειδικότερα από την επόμενη της δημοσίευσεως τους αρχίζει η κατά το άρθρο 46 παρ. 1 του ΠΔ 18/1989 (ΦΕΚ Α'8) εξηκονθήμερη προθεσμία για την προσβολή τους με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ, ανεξάρτητα από τα εάν οι αποφάσεις αυτές έχουν περαιτέρω γνωστοποιηθεί μέσω του ημερήσιου ή εβδομαδιαίου τύπου και αν η, δια του τύπου, δημοσίευση υπήρξε η προσήκουσα (ΣτΕ 14/2005)

Με την περίπτωση ζ της παρ 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/10 ορίζεται ότι η Οικονομική Επιτροπή εισηγείται προς το Δημοτικό Συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών. Συνεπώς για τη λήψη απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου περί επιβολής τελών, δικαιωμάτων και εισφορών απαιτείται μετά την 1/1/2011 η προηγούμενη εισήγηση της Οικονομικής Επιτροπής.

Σύμφωνα με τα παραπάνω η Οικονομική Επιτροπή με την υπ' αρ. 108/2017 απόφαση της εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ψαρών την επιβολή των τελών και δικαιωμάτων δημοτικού κοιμητηρίου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη την ανωτέρω εισήγηση καθώς και:

- τις διατάξεις του άρθρου 65 παρ. 3 του Ν. 3852/2010
- τις διατάξεις με το άρθρ. 72 παρ.1 περ. ζ του Ν.3852/10
- τις διατάξεις που διέπουν την λειτουργία κοιμητηρίων όπως αυτές ισχύουν
- την υπ' αρ. 97/2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με την οποία ψηφίστηκε ο Κανονισμός λειτουργίας του Κοιμητηρίου του Δήμου Ψαρών
- την υπ' αρ. 96/2016 προηγούμενη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου
- την υπ' αρ. 108/2017 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής
- τη σχετική νομολογία που αναφέρθηκε στην εισήγηση και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

A) Καθορίζει το ύψος των τελών και δικαιωμάτων δημοτικού κοιμητηρίου για τις ακόλουθες περιπτώσεις ως εξής:

1. Δικαίωμα ταφής για πέντε (5) χρόνια: ποσό **50,00 € (άπαξ)**
2. Δικαίωμα παράτασης ταφής:
  - Για τον **6^ο & 7^ο** χρόνο: ποσό **50,00 € ετησίως**
  - Από τον **8^ο** χρόνο και μετά: ποσό **100,00 € ετησίως**
3. Δικαίωμα εκταφής: ποσό **50,00€**
4. Δικαίωμα ετήσιας φύλαξης οστών στο οστεοφυλάκιο: ποσό **10 € ετησίως**
5. Τέλος παραχώρησης οικογενειακού τάφου για είκοσι χρόνια: ποσό **500,00 € (άπαξ)**
6. Τέλος συντήρησης τάφου (οικογενειακού- απλού): ποσό **15,00 € ετησίως**

B. Η παρούσα να δημοσιευτεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 66 του Β.Δ. της 24.9/20-10-1958.

Αυτή η Απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό **102/2017**

Γι αυτό συντάχθηκε το παρόν πρακτικό και υπογράφεται ως ακολούθως.

Ο Πρόεδρος
Υπογραφή

Ακριβές Απόσπασμα
Ο Δήμαρχος Ψαρών

Τα Μέλη
Υπογραφές

Κωνσταντίνος Βρατσάνος